

15 praktických rad jak na vyučování přes videokonference

1/2

Ondřej Neumajer, Alexis Katakalis, Ivan Čermák

V neziskové organizaci Učitel naživo jsme na základě vlastních pedagogických zkušeností získaných ve výuce při vzdělávání na dálku sestavili tipy pro pořádání výukových videokonferencí, které se nám osvědčily.

ORGANIZAČNÍ A TECHNICKÁ DOPORUČENÍ

Předem si všechno rozmyslíme

Na výuku přes videohovor se dopředu v klidu připravíme a všechno si vyzkoušíme. Dáme si čas, abychom poznali náš vybraný konferenční systém. Vytvoříme plán výukové aktivity, a pro jistotu i aktivity záložní, kdyby něco selhalo.

Přístup jen pro zvané

Důležité je nenechat si výuku narušit nezvanými hosty. Proto chceme, aby se žáci přihlašovali pod školními účty nebo jim dáme heslo pro přístup. To ale nesmí být nikde veřejně dostupné.

Používáme skutečná jména

Raději než přezdívky, požádáme žáky, aby používali svá skutečná jména. I to řeší přihlašování přes školní účty.

Triky pro lepší zvuk

Ozvěnam a špatné kvalitě zvuku předejdeme používáním headsetu nebo alespoň sluchátek. To platí i pro žáky a zpravidla to vítají i rodiče, protože je doma větší klid. Také se naučíme počítat se zpožděním, mluvíme o něco pomaleji a snažíme se nemluvit jeden přes druhého.

Moderujeme diskuzi

Nastavíme pravidla, jak si mají žáci říct o slovo (zvednout ruku, napsat do chatu...) a jsme to my, kdo ho uděluje. U větších skupin může být dobré zavést pravidlo „kdo nemluví, vypne si mikrofon“.

Vidět a být vidět

Učitel by měl mít zapnutou kameru a být vidět. Jen je dobré potlačit pozadí, odklidit věci nebo použít paravan. Ideální je, když jsou vidět i žáci – je to přirozenější, nutí je to dávat větší pozor a můžeme vnímat reakce a emoce. Jsme ale chápaví, když žáci nejsou na kameře (nechtějí ukazovat pohled do soukromí, mají technické problémy...).

O nahrávání předem informujeme

Záznam může být skvělý, pokud s ním žáci mohou dále pracovat nebo jej uvidí i ti, kteří se výuky nezúčastnili. Jen je potřeba dát vědět, že video nahráváte.

Sepíšeme pravidla komunikace

Základní instrukce a doporučení pro žáky je skvělé sepsat a poslat všem předem. Ještě lepší je se na stejných pravidlech domluvit s ostatními učiteli a používat je jako celá škola.

Nevypadl někdo?

Škola musí mít jistotu, že se všichni žáci mají jak připojit k výuce z domova. Pokud ne, může jim pomoc zřízovatel nebo neziskové organizace, které se tomu věnují. Touto činností se zabývá například Česko.Digital (<https://www.ucimeonline.cz/>).

15 praktických rad jak na vyučování přes videokonference

2/2

Ondřej Neumajer, Alexis Katakalis, Ivan Čermák

V neziskové organizaci Učitel naživo jsme na základě vlastních pedagogických zkušeností získaných ve výuce při vzdělávání na dálku sestavili tipy pro pořádání výukových videokonferencí, které se nám osvědčily.

PEDAGOGICKÁ DOPORUČENÍ

Těžištěm výuky by neměl být online přenos

Videohovory jsou skvělé, pokud slouží k dodatečnému vysvětlení látky, reflexi učení a individualizaci. Ale těžiště výuky by mělo být v asynchronní výuce. Žákům můžeme například zadat samostatné úkoly (pracovní listy, kresby, psaní slohů) a potom společně na videohovoru projít práce nebo možná řešení. Proč je to lepší? Děti mohou pracovat podle svého tempa a časových možností. Čemu nerozumí, si mohou vyjasnit při hovoru, což je může motivovat, aby ve výuce chtěly být.

Pokud to jde, snažíme se žáky zapojit

Pozornost rychle klesá i v běžné výuce ve třídě. Soustředit se během videohovoru je ještě náročnější. Interaktivita a střídání aktivit může pomoci.

Zajímáme se, jak se žáci mají a co jim vyhovuje

Čas od času se můžeme zeptat – například pomocí online dotazníku – co žákům na výuce vyhovuje a co ne. Můžeme je poprosit, aby okomentovali svoje vlastní snažení. Prohlubovat vzájemné vztahy otázkami „Jak se máte?“ a „Zvládáte to?“ se nám vždy osvědčilo.

Menší skupiny jsou lepší

Kratší výuka s menším počtem dětí může být efektivnější, protože předejdete ztrátě pozornosti a žáci mají menší možnost se v online prostoru schovat. Například místo 45 minut s 30 dětmi, zkuste 3×15 minut s desetičlennou skupinou.

Zodpovědnost převádíme na děti

Vyplatilo se nám, když jsme si s žáky povídali o tom, jak se sami mohou lépe učit. Zeptejte se jich, jak si chtějí nastavit svůj denní program, aby stíhali práci. Pomozte jim zorganizovat vlastní online setkání, aby se spolu mohli učit na test nebo si vyjasnit věci, kterým nerozumí.

Snažíme se být trpělivější než obvykle

Toto neplatí jen pro učitele, ale pro všechny. Stejně jako běžná výuka, i ta online závisí na porozumění mezi učitelem a žáky i mezi žáky navzájem. Vzdělávání na dálku může být náročné, ale aspoň se vidíme a slyšíme, což je rozhodně lepší než nemít žádný kontakt.

